Bielčan

tretie číslo
december 2008
NEPREDAJNÉ

Vážení bielčania,

v mene starostu obce Antona Dantera, obecného zastupiteľstva a celej redakčnej rady, Vám prajeme šťastné a veselé Vianoce, do nového roka nech sa Vám splnia všetky sny a túžby.

Článok

Deň sv. Mikuláša a rozsvietenie vianočného stromčeka

Tohoročný Mikuláš bol naozaj štedrý a to preto, že detičky obdarúval nie raz, ale hneď dvakrát. Prvýkrát sa detské tváričky rozžiarili 5. 12., kedy Mikuláš aj so svojimi pomocníkmi, čertom a anjelom, zavítali do kultúrneho domu a za básničku alebo pesničku odmenili dobré deti v podobe sladkej dobroty. Veľkým prekvapením na tejto slávnosti však pre škôlkárov i žiakov základnej školy bola prítomnosť výnimočného hosťa – Perinbaby, ktorá tento rok vypomáhala Mikulášovi roznášať červené balíčky. Rozradostené tváre a šťastné pokriky v momente, keď sa objavil koč s Mikulášom a pomocníkmi sa slovami opísať ani nedajú. Deti spievali, recitovali, niektoré sa len nesmelo usmievali, ale obdarované boli všetky. Po druhýkrát sa očká „drobcov" ligotali na druhý deň 6. 12. tiež v miestnom kultúrnom dome, kde sa podvečer konalo slávnostné rozsvietenie vianočného stromčeka so starostom obce, na ktorom sa síce samotný Mikuláš nezúčastnil, ale pre vystupujúce deti zanechal pod stromčekom kopec darčekov. A deti si ich veru aj zaslúžili, pretože pre divákov pripravili naozaj pestrí vianočný program. A vystúpili nielen žiaci miestnej základnej a materskej školy ale aj „mini" brušné tanečnice zo skupiny Slniečko z Trnavy a špeciálny hosť speváčka Monika Rigová so svojimi deťmi, ktorí krásnymi vianočnými piesňami a koledami rozospievali obecenstvo a vniesli vianočnú náladu medzi všetkých zúčastnených.

Lucia Fülöpová

3. Vianočné trhy - 13. 12. 2008

Po tretí raz zorganizovali veľkobielskí záhradkári vianočné trhy - možno ani tak kvôli „kšeftu“ predajcov, ako kvôli atmosfére. Ak je to tak, potom im úmysel vyšiel viac ako perfektne! Slávnostnejšia nálada predvianočného stretnutia priateľov a známych mala neopakovateľné čaro.
Už pri vstupe do vestibulu Kultúrneho domu sme nasali vábivú arómu vianočného punču, vianočnej kapustnice aj vosku horiacich sviečok... V spoločenskej sále sme si hneď nato tieto a mnohé ďalšie arómy vychutnali naplno.
Menej predávajúcich oproti minuloročným trhom nebolo na škodu - ponuka bola prehľadnejšia, predajcovia sa netiesnili. A tak sme si mohli pozrieť (a samozrejme aj kúpiť) prútené výrobky majstra košikára, pletené rukavice aj zdravotné vankúšiky detí z Domu sociálnych služieb Nezábudka v Turni, med od manželov Gaálovcov, víno i tuhšie nápoje od pána Nagya, ale aj drôtené ozdoby, údené aj neúdené parenice a korbáčiky či chlebík so „šmalcom“ a cibuľkou. Úspech však slávila aj skvelá vianočná kapustnica, čerstvé langoše, zemiakové placky a vajíčkové smaženky kuchárskeho tímu pod vedením pani Kaloudovej. Naši najmenší spoluobyvatelia si pozerali kreslené rozprávky, staršia generácia zas testovala tekuté produkty veľkobielskych pestovateľov hrozna. Milovníci sladkostí si mohli vychutnať čokoládové dobroty aj nealkoholický punč od mladých cukrárok.

Kto na trhoch chýbal, môže ľutovať - prinajmenšom tú atmosféru. Ale aj možnosť spoznať spoluobyvateľov Veľkého Bielu, v susedskej atmosfére pri dobrom vínku podebatovať s priateľmi a známymi, kúpiť darček či aspoň získať dobrý pocit z príjemne stráveného popoludnia...

Členovia Slovenského zväzu záhradkárov prajú všetkým obyvateľom Veľkého Biela krásne a v pokoji prežité sviatky, v roku 2009 najmä pevné zdravie a veľa šťastia!

Juraj Bondora

Materská škola

Deti z materskej školy sa veľmi tešili na Mikuláša a na Vianoce. Svoju radosť vyjadrili množstvom kresieb a malieb. Tie najkrajšie sme vybrali, aby sme Vám ukázali akí sú naši škôlkari šikovní a talentovaní.

Dominik, 5 rokov

Emka Kissová, 4 roky

Dáša Andrášiková, 6 rokov

Paťka Takáčová, 5 rokov

Nataška Varga

Spolok vinohradníkov, vinárov a priateľov vína

Už po deviaty krát Malokarpatská vínna cesta® (www.mvc.sk) zorganizovala návštevníkmi obľúbenú prehliadku malokarpatského regiónu sprístupnením pivníc malých aj veľkých vinárov so zaujímavými sprievodnými podujatiami známu ako Deň otvorených pivníc®. Výnimkou nebola ani účasť Veľkého Bielu. Svoje pivnice otvorili ostrieľaní vinári, Ľudovít Farkaš, Ján Krajčovič i Jozef Navara, ku ktorím sa už po druhý krát pridal mladý a perspektívny Peter Fülöp. Novinkou tohtoročných "pivníc" bola vo Veľkom Bieli ochutnávka zabíjačkových špecialít a domácich koláčikov. Pripravovali ich šikovné gazdinky - manželky vinárov a majster Zoli Slezák, za čo im ďakujeme. Jedlo bolo výborné, všetko sa zjedlo.
Ďalším z prestížnych podujatí, ktoré prezentuje Malokarpatský región a Malokarpatskú vínnu cestu vrátane Veľkého Bielu, je medzinárodná výstava cestovného ruchu 15. ITF Slovakiatour v Bratislavskej Inchebe. Aj tu budú mať návštevníci možnosť zoznámiť sa s obcou Veľký Biel prostredníctvom propagačného materiálu, s bielskymi vínami a budú môcť prechutnať to najlepšie z produkcie členov miestneho Spolku vinohradníkov, vinárov a priateľov vína. Po iné roky sa spolu s vinármi z iných miest a obcí prezentovali aj výrobcovia pekárskych, cukrárskych či mäsových výrobkov. Takúto príležitosť majú aj výrobcovia z Veľkého Bielu.
Tí, ktorím ochutnávanie a vychutnávanie vín nie je cudzie nemusia cestovať až do Bratislavy. Stačí, keď počkajú do konca februára, kedy Veľký Biel privíta tých najlepších a najznámejších vinárov nie len z Malokarpatského regiónu. Štvrtý ročník súťaže Biel Vinalia uznanej ministerstvom pôdohospodárstva sa bude niesť v duchu nominácii do najväčších súťaží ako je Sieň slávy malokarpatských vín (www.gaudium.sk) a Národný salón vín SR (www.nsvsr.sk). Súťažiace vzorky musia spĺňať prísne kritériá a budú hodnotené odbornou komisiou tvorenou degustátormi s osvedčením hodnotiteľa vína. Najúspešnejšie vína budú ocenené známkou súťaže. Hneď po odbornej degustácii si budú môcť prísť na svoje aj fajnšmekri a milovníci vína. Verejná degustácia sa totiž uskutoční v kultúrnom dome vo Veľkom Bieli, na ktorú Vás srdečne pozývame 28. februára 2009.

Pivnice bielskych vinárov počas Dňa otvorených pivníc.

Zlaté a strieborné ocenenia, ktoré získavajú
len najlepšie hodnotené vína v súťaži Biel Vinalia.

Nové a krajšie okolie kultúrneho domu už na budúci rok

Už v minulom čísle našich novín sme spomenuli podaný projekt v rámci operačného programu Bratislavského kraja na získanie nenávratných finančných prostriedkov v rámci opatrenia 1.1 Regenerácia sídiel. Som veľmi rád, že Vás môžeme informovať o úspešnosti nášho projektu a o pridelení nenávratných finančných prostriedkov vo výške 11 379 643 Sk na realizáciu tohto projektu.

Keďže doteraz v našej obci chýbala centrálna zóna, ktorá by poskytovala možnosti celospoločenských akcií a zároveň možnosti oddychu a relaxácie prišla nám veľmi vhod táto možnosť získania financií na realizáciu našich zámerov. Do projektu sme zahrnuli vynovenie a skrášlenie okolia kultúrneho domu. Súčasťou projektu je úprava prvkov verejnej parkovej zelene, detského ihriska, úprava chodníkov a spevnených plôch pre peších a rekonštrukcia verejného osvetlenia v tejto lokalite. Areál bude ohraničený hlavnou cestou, oplotením pošty, oplotením súkromných pozemkov a areálom základnej školy. V budúcnosti by aj vynovený areál základnej školy mal nadväzovať na tento park. Celková koncepcia je zobrazená na priloženom projekte. Za zmienku stojí aj skutočnosť, že v rámci realizácie sa vyrieši aj odvodnenie plochy komunikácie, kde sa pri každom väčšom daždi zhromažďovalo veľké množstvo vody pred kultúrnym domom a hlavne pre cyklistov sa cesta stávala neprejazdnou. Všetka táto voda bude pomocou trativodu tvoreného drenážnymi rúrkami odvedená.

K súčastiam parku ako pergola či fontána asi veľa komentárov netreba, tak by som spomenul ešte aspoň rekonštrukciu detského ihriska. Navrhované zostavy sú vyberané z prvkov zhotovených v súlade s normami STN. Keďže rôzne vekové kategórie majú rozdielne nároky na hru, sú k dispozícii hracie zostavy s rôznymi funkciami a možnosťami pre hru: zostavy pre deti najmladšej a strednej vekovej kategórie, ako aj pre aktivity väčších detí.

Záverom by som spomenul ešte skutočnosť, že pekný areál by nemal byť znehodnocovaný súčasným stavom kultúrneho domu a preto sme sa rozhodli pristúpiť ešte pred realizáciou parku minimálne k rekonštrukcii vonkajších častí kultúrneho domu t.j. výmena okien a nová fasáda, aby sme neskôr nemuseli pri prácach znehodnocovať už vybudovaný park.

Drobné zmeny oproti projektu budú v dôsledku začlenenia vybudovaného pódia, ktoré v čase podávania projektu ešte neexistovalo a zároveň z dôvodu obmedzení nebolo možné ho do žiadosti o dotáciu začleniť.

Celý tento projekt by mal byť zrealizovaný budúci rok.

Ing. Róbert Fülöp – zástupca starostu obce Veľký Biel

Vysvetlivky

G R A T U L U J E M E k životnému jubileu!

90 ročná Opavská Juliana
85 roční: Gräczerová Mária, Kaproncaiová Mária, Fülöp Alexander, Nenčev Nikolaj Ing.
80 roční: Lintnerová Kornélia, Zborková Jolana, Horváthová Júlia, Szigetiová Berta, Garaiová Mária, Újvári Ondrej, Leginuszová Juliana, Maršovská Anna, Rellová Anna, Lopašovský Štefan, Kakašová Júlia, Šimoneková Terézia, Pikáliová Juliana, Švardová Apolonia, Tříska Karel, Sládečeková Juliana, Kinčeš Ján, Šimonitsová Zlatica

Dňa 15.novembra 2008 sme mali POSEDENIE PRE JUBILANTOV 80,85,90roční, ktoré už druhý rok organizovala sociálna komisia pri Obecnom zastupiteľstve Veľký Biel. Pozvaných bolo 23 jubilantov, prítomní boli šestnásti. O kultúrny program sa postarali žiaci – deti zo ZŠ Veľký Biel. Krásnu báseň v maďarskom jazyku nám predniesla Veronika Bognárová. S ľudovými pesničkami nás zabávala naša Margitka Bognárová. Celá akcia prebehla vo veľmi príjemnej atmosfére a prítomní mali neraz slzy v očiach. Veď starý človek hľadí s vďačnosťou okolo seba, s celoživotnými priateľmi pomáha zmierniť sa s ľudským osudom. Vedia už ,že individuálny koniec nič neznamená. Nasledujúce generácie sú časťou jeho samotného, príde nová jar, kolobeh sa opakuje znova a znova. ĎAKUJEME Vám za všetko, čo ste nám za Váš život dali a vytvorili.

Predseda sociálnej komisie MUDr. Dolánová Ružena

November 15-én megvendégelésen vettek részt jubiliánsaink,akik 80.,85. és 90. születésnapjukat ünnepelték . A rendezvény megszervezését már második éve a helyi képviselő-testület mellett működő szociális komiszió vállalta. A 23 meghívott jubilánsból 16-an vettek részt a megvendégelésen. A kultúrműsorról a helyi alapiskola tanulói gondoskodtak. Bognár Veronika magyarul szavalt a jelenlévőknek, Bognár Margitka pedig népdalokkal szórakoztatta az egybegyülteket. A rendezvény kellemes hangulatban zajlott, a jelenlévők nemegyszer könnyeikkel küzködtek.Az idős ember ugyanis hálával tekint az őt körülvevőkre,szeretteire,barátaira,akik elviselhetőbbé teszik számára a sokszor kegyetlen emberi sorsot.Tudatosítja, hogy a következő generációban ő maga is tovább él. Újra beköszönt a tavasz, s az élet nagy körforgása tovább folytatódik. Hálával tartozunk Nektek mindenért, kedves jubiláló és nyugdíjas polgártársaink, szeretteink, barátaink, amit értünk életetek során tettetek.

Jubilanti

GRATULUJEME JUBILANTOM

V štvrtom štvrťroku 2008 sa jubilea dožili títo naši spoluobčania:

80 roční:
Horváthová Júlia
Zborková Jolana
Lintnerová Kornélia

70 roční:
Varga František
Němeček Alois
Horváthová Mária
Tajzlerová Emílie
Rigová Emília

60 roční:
Dolánová Alžbeta
Andeleková Terézia
Tóthová Terézia
Doronyaiová Mária
Pastoroková Elena
Kakašová Anna
Hodosy Pavel
Maršovský Jozef
Baloghová Emília
Dombovičová Margita
Maršovská Marta

Noví Bielčania

Allison Salvata

Liliana Vighová

Článok

Plesová sezóna

Nádherné šaty s dĺžkou až po zem, zladené s poltopánkami či sandálmi, každopádne vybavené vysokými podpätkami, čerstvo natočené vlasy a konce prstov skrášlené lesknúcim sa lakom. Na druhej strane izby vyžehlená košeľa, vyleštené manžetové gombíky a "lakovky". Príprava, každému známa, je vlastná každoročnému obdobiu plnému zábavy, dlhých večerov a nových tanečných krokov naučených na kurzoch alebo z televíznej šou niektorej komerčnej televízie.

Povedzme si však niečo o etikete na plesoch. Dámy by si nemali obliecť dlhé nohavice a nosiť hodinky, páni áno, avšak bontón nedoporučuje farebné sako alebo biele ponožky či sandále. Pri konzumácii alkoholu treba dávať pozor, aby si dámy nenalievali samy.

Vo všeobecnosti sa na plesoch tancujú štandardné tance ako valčík, tango a najobľúbenejšia polka, ktorú zvládnu aj menej skúsené tigre parketu. Ohľadom výzvy do tanca je dôležité, aby dáma nežiadala pána o tanec, s výnimkou dámskej volenky. Keď muž požiada o tanec dámu, ktorá nie je na plese jeho partnerkou, tá musí požiadať svojho partnera alebo aj svoju spoločnosť o povolenie do tanca. Bontón priam zakazuje žiadať dámu do tanca pri jedle alebo v prípade ak sa dáma skvelo zabáva vo svojej spoločnosti. Ako je zvykom, po skončení tanca partner odprevadí dáme na jej miesto.

Tohtoročná plesová sezóna začala Katarínskou zábavou, usporadúvanou miestnou materskou školou. Večer hostí privítal chladným počasím. Po krátkom tanečnom kole nasledovalo chutné jedlo, po ktorom si podaktorí vychutnali čisté vínko, iní vykročili na parket, aby ukázali svoje tanečné pohyby vedené príjemnou hudbou. Plesu sa zúčastnil aj starosta obce. O polnoci sa začalo žrebovanie tomboly s nádhernými cenami ako poukážka na autoškolu, umelecké diela, či rôzne kozmetické balíčky. Na konci žrebovania nasledovala ešte posledná cena ponúknutá miestnou materskou škôlkou. Držiteľ výherného lístka ceny útechy mohol stráviť celý deň s detičkami v škôlke so zabezpečenou celodennou stravou a zábavou, na ktorú v priebehu dlhých rokov už určite zabudol. Veď kto by sa znovu nespustil po šmýkačke, sadol si na hojdačku, alebo pohral so známymi hračkami ešte raz. Jedinou podmienkou pobytu v škôlke bolo, aby si výherca priniesol vlastné pyžamo, veď ktovie, či by sa našla jeho miera. Výťažok tomboly sa použije na účely škôlky.
Koniec večera naznačila stlmená hudba, pri odchode čakala hostí nádherná snehová pokrývka, ktorá sa postarala o nádherný pohľad v nočných uliciach.

Martin Fülöp

Budeme mať novú menu

VÝMENA PEŇAZÍ

- 1. 1. 2009 sa peniaze v bankách na korunových účtoch zmenia na eurá automaticky a bez poplatkov.
- Od 1. do 16. 1. 2009 môžeme počas duálneho obehu okrem eur platiť aj korunovými bankovkami a mincami. Výdavky v obchodoch budú iba v eurách.
- Bankomaty budú od 1. 1. 2009 vydávať iba eurové bankovky.
- Výmena v bankách (bez poplatkov do 100 kusov bankoviek a mincí na jednu výmenu):
– mince do 30. 6. 2009,
– bankovky do 31. 12. 2009.
- Výmena v Národnej banke Slovenska (bez poplatkov):
– mince do konca roku 2013,
– bankovky a pamätné mince bez časového obmedzenia.
- V decembri 2008 si budeme môcť v bankách a na poštách kúpiť štartovacie balíčky s eurovými mincami v hodnote 500 Sk (16,60 €)

Eurové bankovky

Euró bankjegyek

NIEKOĽKO DOBRÝCH RÁD

- Vložte si peniaze na svoj účet do banky. Koruny vám banka po 1. 1. 2009 zmení na eurá automaticky a bez poplatkov.
- Vymieňajte peniaze iba v banke. Výmena bude všade presne podľa konverzného kurzu 1 € = 30,1260 Sk. Po 1. 1. 2009 nikto nemôže vymieňať koruny za eurá podľa iného kurzu.
- Nedávajte pod zámienkou prechodu na euro nikomu informácie o svojich bankových účtoch, platobných kartách, alebo výške hotovosti, ktorú máte doma.
- Počas duálneho obehu od 1. do 16. 1. 2009 buďte v obchodoch tolerantní:
– obchod nie je zmenáreň, ak budete platiť korunami, snažte sa platiť presne,
– uprednostnite platbu platobnou kartou.
- Sledujte duálne zobrazovanie cien. Od augusta 2008 sú ceny v obchodoch, zostatky na výpisoch z účtov, výplatné pásky, dôchodky a pod. v korunách aj v eurách.

Euró érmék

Eurové mince

Zdroj: propagačné materiály MF SR a NBS

Készüljünk az EURO-ra

PÉNZCSERE

· A bankokban koronákon vezetett bankszámlákon a pénzcsere automatikusan, illeték nélkül történik.

· 2009.01.01.-től - 01.16.-ig (kettős ciklus időtartama) eurón kívül koronás bankjegyekkel és érmékkel is fizethetünk. A visszajáró pénz az üzletekben csak euró lesz.

· 2009.01.01.-től a pénzautomaták csak eurós bankjegyeket adnak ki.

· Pénzcsere a bankokban (illeték nélkül: 100 db bankjegy és pénzérme egyszeri cserére)
- pénzérme 2009.06.30.-ig
- bankjegy 2009.12.31.-ig

· Pénzcsere a Szlovák nemzeti bankban (illeték nélkül)
- pénzérme 2013 év végéig
- bankjegyek és emlékérmék időkorlátozás nélkül

· 2008 decemberében a bankokban és a postahivatalokban startcsomagot vásárolhatunk majd 500,- Sk (16,60 €) értékben.

PÁR HASZNOS TANÁCS

· Pénzüket helyezzék bankszámlára. A bankok 2009.01.01.-vel automatikusan illeték nélkül euróra váltják.

· Csak bankokban cseréljenek pénzt. A pénzcsere a konv. kurzussal történik 1 € = 30,126 Sk. 2009.01.01. után más kurzus alapján nem lehet Sk-t cserélni euróra.

· Az euróra való áttérésre hivatkozóknak ne adjanak információt bankbetétjeikről, fizetőkártjáikról, esetleges otthoni készpénzükről.

· A kettős fizetőeszköz időtartama alatt (2009.01.01. – 2009.01.16-ig) az üzletekben legyünk türelmesek és elnézők.

· Az üzlet nem pénzváltó intézet, igyekezzünk pontos összeget fizetni, ha Sk-val fizetünk.

· Részesítsük előnyben a fizetőkártyát.

· Figyeljük a kettős árakat a számlákon. 2008 augusztusától az üzletek, banki kivonatok, munkabér számlák, nyugdíjak Sk-ban és euróban is feltüntetik az árakat.

Bielčan
NEPREDAJNÉ

Vydáva: Obecný úrad Veľký Biel
Náklad: 850 výtlačkov v slovenskom jazyku
Šéfredaktor: Katarína Horváthová
Redakčná rada: Ing. Marián Krivosudský, Ing. Róbert Fülöp, Lucia Fülöpová, Martin Fülöp
Grafická úprava: Katarína Horváthová
Registrované Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pod č. EV 2401/08

www.velkybiel.sk